

**DYRENES
BESKYTTELSE**

**ANBEFALET AF
DYRENES
BESKYTTELSE**

SPECIFIKATION

**MÆRKEKRAV
ÆG**

KRAV TIL MÆRKET "ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE"	3
DB KONTROL.....	4
MÆRKET "ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE"	5

KRAV FOR ÆGPRODUKTION OMFATTET AF MÆRKET "ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE" 6

PRIMÆRPRODUCENTEN	6
I. SPECIFIKATIONEN	6
II. AFSTAMNING	6
III. OPDRÆT OG INDSÆTNING AF HØNNIKER.....	6
IV. STALDE.....	7
V. UDEAREAL	9
VI. MANAGEMENT	10
VII. FODER OG VAND.....	11
VIII. SYGDOMS- OG SUNDHEDSKONTROL.....	11
IX. DRIFT	12
X. INDFANGNING, TRANSPORT OG SLAGTNING.....	12
XI. KONTROLGEBYR.....	13

RAMME FOR EGENKONTROLPROGRAM I ÆGPRODUKTION OMFATTET AF MÆRKET "ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE" 14

BILAG 1. ALMINDELIGE BETINGELSER FOR BRUG AF FÆLLESMÆRKET "ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE" 17

BILAG 2. TRANSPORTERKLÆRING 23

BILAG 3. ERKLÆRING TIL SLAGTERI - FJERKRÆ 24

Krav til mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

Kravene til mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" er koncentreret omkring dyrenes velfærd i produktion, transport og ophold på slagteriet og kan skitseres i 5 punkter:

1. Dyrene skal altid have frihed til at kunne bevæge sig frit og have mulighed for at udvise normal adfærd
2. Dyrene må ikke lide overlast fysisk eller psykisk
3. Dyrene må ikke sulte, men skal have fri adgang til naturlige fodermidler og vand, således at de kan opretholde god sundhed og vigør
4. Dyrene må ikke udsættes for unødigt smitte eller lide anden overlast
5. Dyrene må ikke på nogen måde skræmmes eller unødigt stresses

Udvikling

Specifikation, og dermed de regler og krav der er til primærproducenterne, er i løbende udvikling. Denne udvikling skal sikre, at specifikationen til enhver tid er i overensstemmelse med den højeste dyrevelfærd.

Når der vedtages nye regler, skal der sikres passende overgangstider for allerede godkendte producenter, så producenterne får mulighed for at udvikle produktionen i overensstemmelse med de nye krav, og at nye regler ikke indføres med det resultat, at der bliver en konkurrenceforvridning mellem producenter.

Dyrenes Beskyttelse har nedsat Regeludvalg, hvor primærproducenter og distributionsvirksomheder under mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" er repræsenteret. Regeludvalgene udarbejder forslag til ændringer i specifikationen. Dyrenes Beskyttelse vedtager ændringer i specifikationen.

DB Kontrol

Som følge af myndighedskrav har Dyrenes Beskyttelse oprettet en selvstændig kontrolenhed, DB Kontrol. Til at følge DB Kontrols arbejde er der nedsat en kontrolkomité. Kontrolkomitéen skal sikre DB Kontrols uvildighed og interessenternes tilfredshed med DB Kontrol.

Kontrolkomitéen består af et repræsentativt antal medlemmer udpeget af Dyrenes Beskyttelse efter indstilling, heraf som minimum fra:

- Dyrenes Beskyttelse: 1 person
- DB Kontrol: 2 personer
- Producenter omfattet af DB Kontrol: 2 personer
- Slagterier/distributører: 1 person
- Økologisk Landsforening: 1 person
- Forbrugerrådet: 1 person
- Detailhandel: 1 person

Kontrolbesøg

DB Kontrol er ansvarlig for, at der gennemføres kontrolbesøg hos de primærproducenter, der har et ønske om at blive - eller allerede er - certificerede til brug af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse". Kontrolbesøget foretages af kontrollører tilknyttet DB Kontrol, og opgaven kan være udliciteret til en ekstern partner som f.eks. Baltic Control.

Kontrollørerne foretager kontrolbesøg hos hver primærproducent mindst én gang pr. kalenderår. Kontrolbesøget kan foregå som et anmeldt eller uanmeldt besøg.

Primærproducenten vil normalt blive adviseret med kort varsel af kontrolløren for at sikre, at den besætningsansvarlige er til stede.

Ved kontrolbesøget gennemgår kontrolløren produktionen samt kontrollerer egenkontrolprogrammet.

Mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE

Forekomsten af logoet på kødprodukter og æg giver forbrugeren en garanti for, at produkterne stammer fra dyr produceret under kravene i denne specifikation.

Fællesmærket skal anvendes på alle færdigvarer, der ønskes forhandlet under mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse".

Fællesmærket må kun anvendes på produkter, der har oprindelse fra dyr produceret under specifikationen.

Producenter og distributionsvirksomheder, der ikke er omfattet af en godkendt specifikation, må ikke anvende fællesmærket. Se desuden *bilag 1*.

Baggrund

Udgangspunktet er at producere sunde kvalitetsprodukter under kontrollerede former, hvor der i produktionsprocesserne er udvist ansvarlighed m.h.t. såvel dyrevelfærd som miljø.

Der stilles store krav til:

- Dyrenes velfærd
- Dyrenes sundhed og fodring
- Miljømæssige hensyn
- Produkternes sundhed, sikkerhed og kvalitet

Det er dokumenteret:

- At tilvækst og foderudnyttelse forbedres, når dyrene får mere plads
- At sundheden forbedres, når dyrene får mere frisk luft
- At dyrenes tilvækst og foderudnyttelse forbedres, når dyrene er mindre syge

Krav for ægproduktion omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

Primærproducenten

I. Specifikationen

Dyrenes Beskyttelse er ansvarlig for specifikationen. Producenten er ansvarlig for at overholde den til enhver tid gældende specifikation, samt for overholdelse af de til enhver tid gældende love, regulativer og myndighedskrav, som finder anvendelse på produktionen.

Specifikationen dækker produktion af æg fra høner (*Gallus gallus*) til konsum under mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse". Hvor intet andet er nævnt, hentydes der til æglæggende høner; der vil også være nævnt særlige forhold gældende for hønniker.

II. Afstamning

Der skal anvendes en hønserace eller -linje, som fungerer godt ved et frigående udeliv og i et produktionssystem, hvor hønerne holdes i store flokke.

Hensynet til ønsket skalfarve må ikke gå forud for ønsket om rolige og mere egnede racer i det pågældende system.

III. Opdræt og indsætning af hønniker

Der skal bruges opdræt, som lever op til kravene til økologisk opdræt af levekyllinger, hvilket vil sige, at hønniker skal have adgang til siddepinde, udeareal, støvbadning, således at de har de bedste forudsætninger for at fungere godt i produktionssystemet under æglægning.

Overgang fra opdræt til æglægning

Overgangen fra opdrætsstald til æglæggestald skal ske under mest hensyntagen til hønerne, så de stresses mindst muligt ved overgangen til det nye staldsystem. Det betyder, at daglig rytme, herunder lysprogram og fodring, er tilpasset, så forholdene ensrettes mest muligt med henblik på at lette hønens overgang fra opdræt til æglægning.

Dagslængden fra opdrætsstalden til æglæggestalden skal tilpasses, så der ikke er markant flere timer med dagslys ved indsættelse i æglæggestalden. Det tilstræbes, at lysperioden ved indsættelse i æglæggestalden maksimalt er 2 timer længere end umiddelbart før hønnikerne flyttes fra opdrætsstalden.

Indfangning og transport

Indfangning og transport udføres til mindst muligt gene for hønnikerne. Hønnikerne skal have passende plads i transportkasserne.

Transporttiden for hønniker må ikke være over 8 timer (inklusive på- og aflæsning).

Der skal opbevares en gyldig transporterklæring på ejendommen.

Hanekyllinger

Det er målsætningen, at producenten på sigt opdrætter et tilsvarende antal hanekyllinger, således at ingen hanekyllinger skal aflives som følge af ægproduktionen.

Æg-pakkeriet forpligtiger sig til at igangsætte opdræt af hanekyllinger til slagtning på forsøgsbasis. Omfanget af produktionen med hanekyllinger registreres under det årlige kontrolbesøg.

Dyrenes Beskyttelse evaluerer hvert år udviklingen og præsenterer resultatet på et Regeludvalgsmøde.

De anvendte hanekyllinger skal være af æglægger-afstamning, men behøver under forsøgsperioden ikke være fra samme udrugning som hønnikerne.

Hanekyllingerne skal som udgangspunkt opdrættes under forhold, der som minimum svarer til kravene for økologisk opdræt af levekylinger hvad angår plads, siddepinde, støvbadning, adgang til grovfoder og udeareal. Hvis hanekyllingerne bliver mere end 18 uger gamle, skal de holdes under forhold, der svarer til kravene for slagtekyllinger, som er beskrevet i specifikationen for slagtefjerkræ "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse", og kan sælges under mærket.

IV. Stalde

Opstaldningsforholdene skal være tilpasset hønernes biologiske og adfærdsmæssige behov.

Flokstørrelse

For æglæggende høner er højeste tilladte flokstørrelse 3.000 dyr. Der må på ejendommen være maksimalt 6 x 3.000 dyr, i alt 18.000 høner.

Belægningsgrad og nettoareal

Nettoarealet er det område, der til hver en tid er til rådighed for hønerne i stalden, og som de kan færdes frit på. I nettoarealet indgår det areal, hønerne har til rådighed, som har en frihøjde på minimum 45 cm, en hældning på maks. 14 %, og en bredde på minimum 30 cm.

Mindst en tredjedel af nettoarealet skal være fast gulv og med strøelse, og hønsene skal kunne bruge det til støvbadning. Arealet under siddepinde kan ikke medregnes til det strøede areal.

Belægningsgraden må ikke overstige 6 høner pr. m² nettoareal.

Reder

Der skal være mindst 1 rede pr. 7 høner eller 121 cm² (11 cm x 11 cm) pr. fugl, hvis der er tale om fællesreder.

Temperatur og ventilation

Temperaturforholdene skal svare til hønernes behov for varme ved en given alder. Isolering, opvarmning og ventilation af bygninger skal sikre, at luftcirkulationen, temperaturen, den relative luftfugtighed og ammoniak-koncentrationen holdes på et niveau, der ikke er skadeligt for hønerne. Ammoniak-koncentrationen i hele stalden må ikke overstige 25 ppm, og i varme perioder må temperaturen i stalden ikke i væsentlig grad overstige temperaturen udenfor.

Ventilationsforholdene må ikke medføre træk og skal sikre, at strøelsen holdes tør og porøs i overfladen.

Lys

Der skal være dagslys i stalden, og hønerne skal have et lysprogram, der sikrer dem en normal døgnrytme, hvilket betyder, at hønerne skal have en sammenhængende hvileperiode på mindst 8 timer uden kunstigt lys.

Som minimum skal der være 20 lux i dagsperioden uden kunstig belysning.

Siddepinde

For æglæggende høner skal der være stabile siddepinde til alle høner. Der skal være mindst 18 cm siddepind pr. høne. Siddepindene skal have en diameter på 3-5 cm. Siddepindene skal være uden skarpe kanter, idet de skal være udformet således, at hønerne ikke kan komme til skade på dem. Siddepindene skal placeres på en måde, så mængden af gødning, hønerne afsætter på hinanden, minimeres.

Strøelse

Der skal være strøelse i hele stalden, og der skal strøs efter behov, således at strøelsen i hele produktionsperioden er tør og løs i overfladen. Mindst 1/3 af gulvets nettoareal skal kunne bruges som støvbadningsareal. Strøelsen kan både være halm, spåner, tørv, sand eller andet materiale, som er attraktivt for hønerne at skrabe og støvbade i.

Udgangshuller

For at sikre alle høner nem adgang til udearealet skal der være ind- og udgangshuller med en samlet længde på mindst 4 meter pr. 100 m² gulvareal, og hullerne skal være jævnt fordelt over hele stalden. Udgangshullerne til selve udearealet skal have låger, som kan lukkes.

Udgangshullerne skal være udformet således, at de ikke giver anledning til træk i stalden. Området uden for udgangshullerne skal være veldrænet.

Veranda

Hvis stalden er udstyret med veranda på mindst 1 m i bredden, skal størrelsen af ind- og udgangshuller mellem den indre stald og verandaen være mindst 1,5 meter pr. 100 m² af nettoarealet.

Verandaen tæller med i inde-arealet, hvis der ikke lukkes af for natten imellem selve stalden og verandaen.

Der må ikke være installeret elhegn eller -tråde indvendigt i stalden.

V. Udeareal

De æglæggende høner skal til enhver tid i dagtimerne (senest fra kl. 10 om formiddagen) have adgang til et udeareal (hønsegård). Udearealer skal være berigede med naturlig beplantning, som kan give hønerne naturligt ly. Det er producentens ansvar at lave et udeareal, som dækker hønernes behov for læ, skygge og dækning i form af træer, buske og lignende. Ligeledes er det producentens ansvar at holde udearealet attraktivt, så hønerne motiveres til at bruge udearealet.

Der skal være naturlig beplantning (f.eks. græs, urter), buske eller træer i hønsegården. Indtil dette er vokset op, kan halmballer eller lign. accepteres som læ og skygge til hønerne.

Æg fra æglæggende høner mister ikke godkendelsen til brug af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse", når dyrene holdes under særlige forhold, som er påkrævet for at mindske risikoen for smitte med aviær influenza (fugle-influenza). Dette gælder, uanset hvor lang tid restriktionerne skal efterleves. Hvis fjerkræet holdes inde, er det et krav, at dyrene hele tiden skal have adgang til tilstrækkelige mængder grovfoder samt har mulighed for at skrabe og støvbade.

Belægningsgrad og tomgangsperiode

Æglæggende høner skal have mindst 4 m² udeareal pr. høne. I vinterperioden (1. oktober til 15. april) kan hønerne kortvarigt holdes inde i meget dårligt vejr, som f.eks. under en storm eller snestorm.

Mindst 70 pct. af udearealet skal være beplantet, heraf 50 % med buske og/eller træer og 20 % med bunddække. Under forudsætning af at beplantningskravet er opfyldt, er tomgangsperioden for fjerkræene nedsat til to uger. For at sikre et varieret og attraktivt udeareal anbefales det at have en blandet vegetation bestående af mindst 5 forskellige plantearter fra mindst tre forskellige familier, men dette er ikke et krav.

Det skal sikres, at dyrene benytter hele udearealet, og derfor bør beplantningen udformes som korridorer eller øer af træer/buske. Der må højst være 25 meter fra udgangshullerne til den første beplantning, og højst 20 meter mellem træer og/eller buske på den beplantede del af arealet. De 20 meter beregnes fra flyverskjul til flyverskjul, dvs. at der regnes fra og til, hvor kronen giver skjul, og ikke fra stamme til stamme. Der skal være flyverskjul for dyrene hele året. Dette kan med fordel skabes med stedsegrønne planter og buske.

Det er tilladt at lade de sidste 40 meter af udearealet være uden træer eller buske, hvis du sørger for anden vegetation i vækstsæsonen i form af f.eks. afgrøder, urter eller grøntsager. Vækstsæsonen regnes fra 1. marts til 1. november.

Der kan ses bort fra tomgangsperiode, hvis der laves glidende foldskifte. Kravet om tomgangsperiode gælder heller ikke, hvis det samlede udeareal er mindst 6 m² per høne, og udearealet er tilplantet, så det har skov- eller plantagelignende karakter.

Hegning

Hele udearealet skal tilstrækkeligt indhegnes for at beskytte hønerne mod rovdyr, og hegnet skal være så højt, at hønerne ikke flyver over.

Det er tilladt at bruge elhegn eller -tråd for at holde rovdyr ude af hønsegården.

VI. Management

Der må ikke foretages rutinemæssige kirurgiske indgreb, og levekyllinger må ikke næbtrimmes.

Holdes der haner i flokken, skal hanernes velfærd nøje overvåges, så det sikres, at de ikke lider overlast i flokken med høner.

Tilsyn og registrering i logbog

Alle dyr skal tilses mindst 3 gange dagligt. Der skal tages hånd om syge dyr. Samtlige medarbejdere skal være velinstruerede samt have modtaget vejledning i aflivning af akut syge eller tilskadekomne dyr.

Dødeligheden må som udgangspunkt ikke overstige 1,2 % pr. måned. Døde høner skal fjernes dagligt.

Der skal til enhver tid føres en logbog, hvori alle hændelser vedr. døde, syge og behandlede dyr registreres. Logbogen skal være tilgængelig for kontrolløren.

Fjerpilning

Det er vigtigt, at hønerne bevarer en pæn fjerdragt gennem hele produktionsperioden, idet udvikling af fjerpilning er forbundet med velfærdsproblemer. Andelen af høner, hvis fjerdragt fremstår som let pillet stiger typisk, jo ældre hønerne er. Der tages derfor højde for hønernes alder ved vurderingen af forekomsten af fjerpilning. Der anvendes samme vurderingsnøgle som i økologikontrollen. Hvis andelen af let pillede høns overstiger niveauerne i tabel 1 i løbet af produktionsperioden, skal producenten igangsætte initiativer for at standse forekomsten af fjerpilning i flokken og for at forebygge forekomsten af fjerpilning i det næste hold høns.

Forekomsten af fjerpilning vurderes under kontrolbesøget og noteres i kontrolrapporten.

Tabel 1 Andelen af let og meget pillede høns i flokken ved stigende alder, der udløser krav om udarbejdelse af en handlingsplan

Hønernes alder i uger	Andel let pillede høns i flokken (%)	Andel af meget pillede høns i flokken (%)
25	10	5
30	15	5
35	20	5
40	25	5
45	30	5
50	35	5

55	40	5
60	45	5
65	50	5
70	50	5
75	50	5
80	50	5
85	50	5

En høne er 'let pillet', hvis den har én bar plet i fjerdragten, hvori der tydeligt ses bar hud. Pletten må ikke være større end 5 cm i diameter.

Andelen af meget pillede høner må ikke overstige 5 %. En fugl er 'meget pillet', hvis den har to eller flere bare pletter i fjerdragten, hvori der tydeligt ses bar hud. Pletterne er 5 cm eller større i diameter. Høner med blodige sår skal isoleres straks, og andelen af høner med blodige sår må ikke overstige 0,5 %.

Æg fra flokke med mere end 10 % meget pillede høns og/eller mere end 1 % høns med blodige sår kan ikke markedsføres som "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse", men producenten er fortsat godkendt under mærkeordningen og kan levere æg under mærket, når der er indsat en ny flok, som overholder alle mærkekrav. Gentagne flokke med mere end 10 % meget pillede høns og/eller mere end 1 % høns med blodige sår medfører, at producenten udelukkes fra mærkeordningen.

VII. Foder og vand

Krav til foder og vand

Hønerne skal have fri adgang til foder af god kvalitet samt frisk og rent drikkevand. Der skal fodres efter normer svarende til hønernes daglige behov.

Udfodring og opbevaring af fodermidler skal ske under hygiejniske forhold.

Foder- og vandautomater skal være jævnt fordelt over hele stalden, og der skal være minimum 4 cm trugplads pr. høne ved runde fodertrug og minimum 10 cm trugplads pr. høne ved lange fodertrug. Der skal være drikke-render med minimum 2,5 cm trugplads pr. høne eller runde drikke-trug med minimum 1 cm trugplads pr. høne.

Det er ikke tilladt at bruge vækstfremmere eller farvestoffer i foderet. Desuden må foderet ikke indeholde antibiotika eller andre lægemidler.

Grovfoder

Hønerne skal - fra de er 3 dage gamle - dagligt tildeles grovfoder, som de har adgang til i dagtimerne. Grovfoder kan være frisk afklippet græs, ensilage eller andet grønt. Halm og brød defineres ikke som grovfoder.

VIII. Sygdoms- og sundhedskontrol

Den praktiserende dyrlæge skal være orienteret om kravene i Specifikationen.

Der skal foretages dyrlægebesøg i besætningen mindst én gang om året, og der skal udarbejdes en besøgsrapport.

Til enhver tid gældende lovgivning vedrørende salmonella-kontrol og vaccinationsprogrammer skal følges.

Krav til indgivelse af lægemidler

Hvis producenten eller den person, der foretager evt. efterbehandling af syge dyr, ikke er fuldtidsbeskæftiget inden for husdyrproduktion eller har mindst 6 mdrs. praktisk erfaring med husdyrhold (herunder indgivelse af lægemidler), skal vedkommende have deltaget i et af Fødevarestyrelsen godkendt medicin håndteringskursus.

Ved brug af såvel receptpligtig som håndkøbsmedicin skal behandlede høner tilbageholdes to gange så længe som lovbefalet.

Der skal føres journal over al anvendelse af medicin. Journalen skal opfylde kravene til medicinregistrering, jf. bekendtgørelse om lægemidler til dyr.

IX. Drift

Inventar og fodringsanlæg skal være i god stand.

Bekæmpelse af rotter skal foretages efter gældende lovgivning.

Krav til parallelproduktion

Alle æglæggende høner på ejendommen skal opdrættes i overensstemmelse med Specifikationen.

Egenkontrol

Producenten er ansvarlig for, at specifikationen efterleves i primærproduktionen, samt at egenkontrollen udføres i overensstemmelse med specifikationen og det til enhver tid gældende egenkontrolprogram.

Registrering

Besætningen skal være registreret i CHR.

Økologikontrol

Såfremt besætningen er økologisk, skal økologikontrolrapporten fremvises ved forespørgsel.

Klager

Producenten er forpligtet til at notere evt. klager over produktion omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse".

X. Indfangning, Transport og Slagtning

Hønerne må kun transporteres - såfremt de er transportegnede - og indfangning, håndtering samt transport finder sted i henhold til de retningslinjer, der er udarbejdet af Det Danske Fjerkræraad og godkendt af myndighederne.

Hanekyllingerne er også omfattet af reglerne omkring indfangning, transport og slagtning.

Indfangning

Selve indfangningen af hønerne skal ske så skånsomt som muligt. Det er således ikke tilladt at bære hønerne i ét ben eller i hovedet alene. Opholdet i transportkasserne skal være så kort som muligt, og hønerne skal have plads til at bevæge sig i kasserne.

Transport

Transport skal ske direkte til slagtning, og den samlede transporttid må ikke overstige 8 timer (selv transporten og opholdet på slagteriet inklusiv aflæsning). Under transporten skal det sikres, at hønerne ikke får det for varmt.

Der skal opbevares en gyldig transporterklæring på ejendommen.

Slagtning

Hønerne skal slagtes samme dag, de er leveret.

Hønerne skal slagtes i Danmark, og udsætterhøner skal så vidt muligt bruges til konsum og kan sælges under mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse". Såfremt det ikke er muligt at afsætte udsætterhøner til konsum i Danmark, kan der opnås dispensation til at få slagtet til konsum i udlandet, hvis transporttiden holdes under 8 timer. Der kan også opnås dispensation til at anvende Chick Pulp ved udsætning.

XI. Kontrolgebyr

Kontrolgebyr

Til dækning af udgifter i forbindelse med godkendelses- og kontrolbesøg opkræves der et kontrolgebyr. Kontrolgebyret opkræves også, selv om godkendelsesbesøget skulle resultere i, at besætningen ikke godkendes.

Der henvises til Dyrenes Beskyttelses hjemmeside (www.dyrenesbeskyttelse.dk) for størrelsen på det til enhver tid gældende kontrolgebyr.

Ramme for egenkontrolprogram i ægproduktion omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

Rammeegenkontrolprogrammet er en overordnet beskrivelse af egenkontrollen hos primærproducenten. Erklæringerne (i.e. bilag 2 og 3), eller tilsvarende dokumentation, der sikrer kravene i erklæringerne opfyldes, kan anvendes i egenkontrollen.

Den driftsansvarlige er ansvarlig for egenkontrollen.

Følgende dokumenter sikrer, at kravene i specifikationen "Mærkekrav - Æg" er overholdt:

CHR-besætningslister

Logbog med registrering af besætningshændelser

Markplaner (ved udegående dyr)

Indlægs- og følgesedler for foderindkøb

Staldoversigt med mål og arealer (indvendige mål)

Dyrlægerapporter og -journaler

Tilbageholdelsessedler

Fakturaer fra foderindkøb og dyrlæge

Erklæringer (bilag 2 og 3) eller tilsvarende dokumentation

Dokumentationen opbevares for de sidste 2 år.

II. Afstamning

Krav til race

Kontrolparameter:

Der skal anvendes en robust race eller hønselinje, der egner sig godt til ægproduktion med adgang til udearealer, og som ikke har tendens til fjerpilning.

Dokumentation:

Der skal foreligge dokumentation for hvilken race, der benyttes i produktionen, samt for forekomst af fjerpilning.

III. Opdræt og indsætning af hønniker

Krav til opdrættet

Kontrolparameter:

Der skal indsættes hønniker, som er opdrættet i et system, der minder om forholdene under æglægning, dvs. med adgang til udearealer, siddepinde, støvbadning. Det anbefales, at opdrætsstalden besøges af producenten og den besætningsansvarlige.

Maks. 8 timers transporttid (inklusive på- og aflæsning) fra opdræts- til æglæggestald.

Hvor mange af haneekyllingerne fra opdrættet der udnyttes - og på hvilken måde - registreres.

Dokumentation:

Der skal foreligge dokumentation for, hvor hønerne er opdrættet.

Der skal foreligge dokumentation for transport af hønniker fra opdrætsstald til produktionen.

Der skal foreligge en handlingsplan for brug af hanekyllinger i produktionen.

IV. Stalde

Krav til flokstørrelse og belægningsgrad

Kontrolparameter:

Der skal være tilstrækkelige indendørs-arealer til rådighed.

Dokumentation

Oversigt over alle stalde med angivelse af mål og arealer. Ligeledes skal antallet af indsatte høner noteres på staldblok. Dokumentationen opbevares for de sidste 2 hold indsatte hønniker.

V. Udeareal

Krav til adgang til udearealer

Kontrolparameter:

Der foretages løbende registrering af besætningshændelser, herunder ved hvilken alder hønerne fik adgang til udearealet, og de perioder, der ikke har været adgang til udearealet på grund af dårligt vejr.

Dokumentation:

Staldblok med registrering af besætningshændelser. Dokumentationen opbevares for de sidste 2 år.

VI. Management

Krav til lav dødelighed

Kontrolparameter:

Antallet af døde høns registreres dagligt med angivelse af den mulige dødsårsag.

Dokumentation:

Alle hændelser vedrørende døde, syge og behandlede dyr registreres i logbogen. Dokumentationen opbevares for de sidste 2 år.

VII. Foder og vand

Krav til foderkvalitet

Kontrolparameter:

Foder kontrolleres ved daglig håndtering. Indlægs- og følgesedler kontrolleres ved modtagelse af foderleverancer.

Dokumentation:

Følge- og indlægssedler samt fakturaer. Dokumentationen opbevares for de sidste 2 år.

VIII. Sygdoms og sundhedskontrol

Krav til sygdoms- og sundhedskontrol

Der skal føres journal over al anvendelse af veterinærmedicin og dødelighed samt enhver anden anvendelse af sygdomsbekæmpende midler.

Kontrolparameter:

Brug af veterinærmedicin og tilbageholdelsestider registreres løbende, og dødeligheden opgøres ugevis.

Dokumentation:

Tilbageholdelsessedler, dyrlægeregninger og registreringer af dødeligheden. Dokumentationen opbevares for de sidste 2 år.

IX. Drift

Krav til registrering af klager

Eventuelle klager over produktion under mærket "Anbefalet af Dyrenes beskyttelse" skal registreres.

Kontrolparameter:

Eventuelle klager registreres løbende.

Dokumentation:

Registrering af klager opbevares for de 2 sidste år.

X. Indfangning, Transport og Slagtning

Krav til transport til slagteri

Kontrolparameter:

Hønerne transporteres kun af transportører, der har underskrevet en transporterklæring.

Dokumentation:

Gyldig transporterklæring. Dokumentationen opbevares i hele gyldighedsperioden.

Bilag 1. Almindelige Betingelser for brug af fællesmærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

Gældende fra: December 2017

De følgende vilkår (herefter benævnt "Almindelige Betingelser") gælder for enhver licens til brug af fællesmærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" meddelt af Dyrenes Beskyttelse i Danmark (CVR-nr. 21707414) (herefter benævnt "Dyrenes Beskyttelse").

Yderligere vilkår kan følge af vilkårene for en given primærproducents certificering eller de Specielle Betingelser for en Brandowner-licens (herefter samlet benævnt "Øvrige Betingelser"). I tilfælde af konflikt mellem de Almindelige Betingelser og de Øvrige Betingelser, gælder vilkårene ifølge de Øvrige Betingelser.

1. Mærkningsordningen "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

"Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" er en frivillig mærkningsordning for bl.a. svine-, kalve-, okse-, får, lamme-, fjerkræ-, bison- og kronvildtkød, mælkebaserede fødevarer samt æg. Betingelserne for mærkning af givne fødevarer med "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" er fastsat af Dyrenes Beskyttelse i de til enhver tid gældende specifikationer for henholdsvis bl.a. svin, kalve, kødkvæg, får og lam, slagtefjerkræ, bison og vildtlevende kronvildt, mælk samt æg (herefter benævnt "Specifikationerne").

Deltagelse i mærkningsordningen giver på de af Dyrenes Beskyttelse fastsatte vilkår ret til mærkning af de givne fødevarer med fællesmærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" (herefter benævnt "Mærket"). Mærket er vist i figurmærkeudformning i bilag 1.1.

Dyrenes Beskyttelse er indehaver af alle rettigheder til Mærket, såvel i ordmærke- som i figurmærkeudformning. Mærket er registreret som dansk fællesmærke under registreringsnummer FR 2014 00013.

2. Ansøgning om licens

Primærproducenter (landmænd) henholdsvis andre virksomheder, herunder slagterier, mejerier, fødevareproducenter, ægpakkerier, fødevareimportører samt detailhandelsvirksomheder (detaillister), kan efter Dyrenes Beskyttelses modtagelse og skriftlige godkendelse af ansøgning herom opnå ikke-eksklusiv ret til at bruge Mærket.

Hvis Dyrenes Beskyttelse har udformet ansøgningsformularer, skal ansøgere benytte disse i forbindelse med ansøgningen om licens til brug af Mærket. Medmindre andet

fremgår af ansøgningen, skal en ansøgning om certificering fra en primærproducent anses for at udgøre en ansøgning om ret til brug af Mærket som primærproducent.

Dyrenes Beskyttelse forbeholder sig at afslå en ansøgning om ret til at bruge Mærket, herunder også selvom betingelserne for certificering eller andre betingelser ifølge en ansøgningsformular eller i øvrigt måtte være opfyldt.

Alle virksomheder, som har fået meddelt licens af Dyrenes Beskyttelse omfattet af disse Almindelige Betingelser, benævnes herefter "Licenstagere".

3. Licensens indhold

En licens til brug af Mærket giver Licenstagere rettigheder som følger:

Primærproducenters ret til brug af Mærket som primærproducenter

- Primærproducenter certificeret af Dyrenes Beskyttelses kontrolorgan DB Kontrol har i certifikatets gyldighedsperiode ret til at mærke de af certificeringen omfattede fødevarer (emballagen), som den pågældende primærproducent selv har produceret, med Mærket.

Retten til at bruge Mærket gælder kun i forhold til fødevarer, som sælges (i) fra en gårdbutik eller tilsvarende drevet i den pågældende primærproducents navn og for dennes regning og beliggende på en ejendom i Danmark tilhørende den pågældende primærproducent eller (ii) ved stalddørssalg fra en ejendom tilhørende den pågældende primærproducent (sådanne varer herefter benævnt "Egenproducerede Varer"). Primærproducenten kan endvidere bruge Mærket i markedsføringsmateriale for Egenproducerede Varer. En primærproducent kan ikke overdrage sin ret til at bruge Mærket til et senere omsætningsled, og senere omsætningsled af fødevarer produceret af en given primærproducent har således kun ret til at bruge Mærket, såfremt de pågældende senere omsætningsled har fået meddelt en Brandowner-licens (som defineret nedenfor) af Dyrenes Beskyttelse.

Andre virksomheder og primærproducenters ret til brug af Mærket som Brandowners

- Enhver anden virksomhed, herunder slagterier, mejerier, fødevarerproducenter, ægpakkerier fødevarerimportører samt detailhandelsvirksomheder (detaillister), kan kun anvende Mærket, såfremt den pågældende virksomhed har fået meddelt en Brandowner-licens (varemærkeejerslicens) af Dyrenes Beskyttelse (herefter benævnt "Brandowner-licens"). En certificeret primærproducent skal også have meddelt en Brandowner-licens, såfremt den pågældende ønsker at anvende Mærket på fødevarer (emballage), som den pågældende sælger på anden vis end ved salg fra gårdbutik eller tilsvarende eller ved stalddørssalg omfattende af

bestemmelsen umiddelbart oven for, herunder ved salg over internettet eller ved levering af fødevarer (emballerede) mærket med Mærket til detailister m.v.

En Brandowner-licens giver licenstagere ret til at mærke fødevarer (emballagen), hvor den anvendte råvare udelukkende kommer fra primærproducenter, som er certificeret af Dyrenes Beskyttelses kontrolorgan DB Kontrol (sådanne varer herefter benævnt "Certificerede Varer"). Virksomheden kan endvidere bruge Mærket i markedsføringsmateriale for Certificerede Varer.

Udover, hvad der udtrykkeligt fremgår af de Almindelige Betingelser og/eller de Øvrige Betingelser, opnår Licenstagere ingen ret til at bruge Mærket eller rettigheder til Mærket i øvrigt. Licenstagere må således ikke bruge Mærket på andre måder end udtrykkeligt tilladt i henhold til de Almindelige Betingelser og/eller de Øvrige Betingelser.

En Licenstagere må ikke bruge Mærket uden for Danmark, og en Licenstagere må ikke lade Mærket registrere som varemærke eller søge tilsvarende retsbeskyttelse uden for Danmark. Forudsat at de for brugen af Mærket gældende regler overholdes, er intet i disse Almindelige Betingelser til hinder for salg over internettet af fødevarer mærket med Mærket og/eller for passivt salg af fødevarer mærket med Mærket. Licenstagere anerkender, at Dyrenes Beskyttelse er og skal være indehaver af alle rettigheder til Mærket.

Der skal ikke tilkomme Licenstagere ret til at påtale krænkelser af rettighederne til Mærket, men Licenstagere skal uden ugrundet ophold skriftligt give Dyrenes Beskyttelse meddelelse herom, såfremt de får kendskab til tredjemandes uberettigede brug af Mærket.

4. Brug af Mærket

Licenstagere skal altid bruge Mærket i overensstemmelse med de i de Almindelige Betingelser og de Øvrige Betingelser til enhver tid gældende vilkår.

Licenstageres brug af Mærket skal endvidere altid ske i overensstemmelse med de krav, som følger af den til enhver tid gældende designmanual for Mærket (herefter benævnt "Designmanualen"). Der er i Designmanualen blandt andet fastlagt krav til udformningen af Mærket, farvevalg, størrelse og placering på emballage.

Emballager og markedsføringsmaterialer, hvor Mærket bruges, skal godkendes skriftligt af Dyrenes Beskyttelse før tryk, digital udgivelse etc.

Dyrenes Beskyttelse kan herudover fastlægge særlige krav til brug af Mærket som vilkår for en given licens.

NB! Mærke samt Designmanual kan rekvireres hos Dyrenes Beskyttelse.

Der må ikke i markedsføring eller på anden måde, herunder i varedeklARATIONER, gives indtryk af, at Dyrenes Beskyttelse hæfter for en garantiforpligtelse, som følger af garantierklæringer eller lignende vedrørende varer mærket med Mærket.

Licenstageren skal sørge for, og er over for Dyrenes Beskyttelse ansvarlig for, at enhver brug af Mærket sker i overensstemmelse med eventuelle lovgivningsmæssige eller øvrige regulatoriske krav.

5. Opsigelse af licens

Begge parter kan til enhver tid frit opsig en Licenstagers licens til at bruge Mærket med mindst 3 måneders varsel til den første i en kalendermåned.

6. Væsentlig misligholdelse og bod

Ved en Licenstagers væsentlige misligholdelse af vilkårene for brug af Mærket, kan Dyrenes Beskyttelse hæve licensaftalen i forhold til den pågældende Licenstager med øjeblikkelig virkning.

Uanset, om Dyrenes Beskyttelse hæver licensaftalen, er en Licenstager altid erstatningsansvarlig over for Dyrenes Beskyttelse for tab, som er en følge af Licenstagerens væsentlige misligholdelse af vilkårene for brug af Mærket.

I tilfælde af en Licenstagers væsentlige misligholdelse af vilkårene for brug af Mærket, som fortsætter efter at Dyrenes Beskyttelse har meddelt den pågældende Licenstager et skriftligt påbud om at rette for sig, kan Dyrenes Beskyttelse pålægge den pågældende Licenstager en konventionalbod stor DKK 50.000 pr. misligholdelse. I tilfælde af en fortsat misligholdelse betales konventionalbod stor DKK 50.000 pr. påbegyndt uge. Dyrenes Beskyttelse kan kræve erstatning for ethvert tab, som er en følge af den pågældende væsentlige misligholdelse, hvis og i den udstrækning tabet overstiger den samlede konventionalbod. Hvis konventionalbod ikke gyldigt kan opkræves, kan Dyrenes Beskyttelse kræve erstatning for det fulde tab.

Betaling af konventionalbod berettiger ikke til at fortsætte den retsstridige adfærd.

Det følgende er altid væsentlig misligholdelse af vilkårene for brug af Mærket:

- Brug af Mærket i strid med kravene i Designmanualen.
- Brug af Mærket på eller i forbindelse med varer, som ikke er fremstillet i overensstemmelse med Specifikationen, eller som i øvrigt ikke er omfattet af licensen.

- Brug af Mærket i markedsføringsøjemed på en måde, der kan være vildledende.
- Væsentlig forsinkelse med indrapportering af salgsvolumen eller andre indrapporteringspligtige værdier og/eller med betaling til Dyrenes Beskyttelse af eventuelt vederlag for brug af Mærket.
- Enhver anden overtrædelse af de Almindelige Betingelser, de Øvrige Betingelser og/eller andre nugældende eller senere af Dyrenes Beskyttelse fastlagte regler for brug af Mærket.

7. Licensens ophør af andre grunde end opsigelse eller væsentlig misligholdelse

En Licenstagers rekonstruktionsbehandling, konkurs, gældssanering, likvidation, forretningsoverdragelse eller lignende skal øjeblikkeligt skriftligt meddeles Dyrenes Beskyttelse. I tilfælde af en af de førnævnte omstændigheders indtræden er Dyrenes Beskyttelse berettiget til med øjeblikkelig virkning at opsiges Licenstagers licens.

Ved forretningsoverdragelse skal også forstås overdragelse af den bestemmende indflydelse i et aktie- eller anpartsselskab eller en anden form for juridisk person.

8. Konsekvenser af licensens ophør

Ved licensens ophør skal Licenstagere omgående og af egen drift standse enhver brug af Mærket, herunder i reklametryksager og på internettet eller i forbindelse med Markedsføringsaktiviteter, der indeholder Mærket eller refererer til det.

Ved licensens ophør skal Mærket endvidere omgående fjernes fra emballage m.v., og ingen vare må i det hele taget sælges under brug af Mærket efter licensens ophør.

9. Ansvarsfraskrivelse og skadesløsholdelsesforpligtelse

Mærket licenseres på "as is"-basis.

Dyrenes Beskyttelse fraskriver sig ethvert ansvar overfor Licenstagere, som måtte udspringe af eller have forbindelse til aftalen om Licenstagers brug af Mærket. Ansvarsfraskrivelsen omfatter, men er ikke begrænset til, ansvar for tab, som måtte være en følge af, at Licenstagere ikke kan bruge Mærket som forudsat, samt ansvar for alt andet direkte og indirekte tab, herunder drifts- og omsætningstab.

En Licenstagere skal straks efter påkrav skadesløsholde Dyrenes Beskyttelse for ethvert krav fra tredjemand, herunder produktansvarskrav, og for Dyrenes Beskyttelses

sagsomkostninger m.v., som på nogen måde, direkte eller indirekte, måtte være en følge af eller have forbindelse med Licenstagernes brug af Mærket.

10. Overdragelse

Licenstagere kan ikke overdrage, herunder ved sublicens, rettigheder eller forpligtelser uden Dyrenes Beskyttelses forudgående skriftlige godkendelse.

Dyrenes Beskyttelse kan frit overdrage sine rettigheder og/eller forpligtelser.

11. Lovvalg og værneting

Enhver aftale omfattet af disse Almindelige Betingelser er underkastet dansk ret, idet der skal bortses fra dansk rets internationalprivatretnlige regler, som måtte føre til et andet resultat.

Enhver tvist mellem Dyrenes Beskyttelse og en licenseret bruger af Mærket, som udspringer af eller vedrører parternes aftale vedrørende brugen af Mærket, som ikke kan bilægges ved forhandling, skal indbringes for Sø- og Handelsretten. Hvis Sø- og Handelsretten afviser sagen, skal den indbringes for Københavns Byret.

12. Ændringer

Nærværende Almindelige Betingelser, de Øvrige Betingelser og/eller Designmanualen kan af Dyrenes Beskyttelse til enhver tid ændres. Væsentlige ændringer skal varsles med mindst 3 måneders varsel til den første i en kalendermåned.

Ændringer skal af Dyrenes Beskyttelse meddeles skriftligt til den adresse, som er angivet som Licenstagernes adresse i en ansøgning om licens.

Bilag 1.1

Mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

**ANBEFALET AF
DYRENE
BESKYTTELSE**

Bilag 2. Transporterklæring

Transport af fjerkræ omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse".

Erklæringen omfatter dyr, der transporteres fra:

Navn (producent): _____

Adresse: _____

CHR-nummer: _____ Leverandørnummer: _____

Undertegnede transportansvarlige erklærer hermed, at dyr fra ovennævnte producent vil blive transporteret under overholdelse af følgende krav:

1. Transportvej og transporttid
 - a. Dyr transporteres direkte fra producent til slagteri.
 - b. Transporttiden overstiger ikke otte timer (inklusive på- og aflæsning).
 - c. Hønerne har plads til at bevæge sig i kasserne.

Navn (transportansvarlig): _____

Adresse: _____

Undertegnede transportansvarlige indestår for, at ovenstående krav overholdes ved transport af slagtefjerkræ til slagting omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" fra ovenstående producent.

Dato

Underskrift, Transportansvarlig

Denne erklæring er gyldig i 5 år, opbevares i gyldighedsperioden af producenten og vises på forlangende til DB Kontrol. Den transportansvarlige opbevarer en kopi af erklæringen.

Bilag 3. Erklæring til slagteri - fjerkræ

vedrørende levering af fjerkræet til slagting under mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse".

Denne erklæring skal ledsage fjerkræet under transport til slagteri og afleveres til modtagekontrollen på slagteriet.

Leverandør: Navn: _____

Adresse: _____

CHR-nummer: _____ Leverandør nummer: _____

Er besætningen under offentligt tilsyn for salmonella (sæt kryds): Nej_____ Ja_____

Undertegnede leverandør erklærer hermed, at fjerkræet er produceret i overensstemmelse med specifikationen for mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" og er leveret fra min besætning.

_____ Dato _____ Underskrift, Sælger

Udfyldes af transportør:

Er leveret fra dennes besætning kl.: _____ den _____
(dato) (Underskrift)

Vognens reg. nr. _____ Anhænger reg. nr. _____

Forbeholdt slagteriets modtagekontrol:

Afleveringstidspunkt kl. _____ Transporttid _____

Ovenstående dyr er modtaget og gældende vilkår for transport af fjerkræ omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" er fulgt: _____

Undertegnede erklærer hermed for kontrol af ovenstående.

Dato: _____
_____ Underskrift